

داستانی که پشت نامگذاری ماه‌های میلادی است و جذابیت زیادی دارد

فلسفه نامگذاری ماه‌های میلادی

سنت رومی ادعا می‌کند که رومولوس یک تقویم ۱۰ ماهه ایجاد کرده بود که ۳۰۴ روز به اضافه ۵۱ روز زمستان را شامل می‌شد. اکثر نام‌های ماه‌ها در آن تقویم از آن زمان تاکنون باقی مانده است و در تقویم امروزی میلادی استفاده می‌شوند. تغییر در تقویم پس از آن با تغییر Quintilis به ژوئیه به افتخار دیکتاتور رومی ژولیوس سزار انجام شد. Sextilis به آگوست تبدیل شد به افتخار آگوستوس، نخستین امپراتور روم. اما فلسفه نامگذاری ماه‌ها چه بوده است؟

تقویم میلادی برای مدتی طولانی، حتی قبل از پاپ گریگوری سیزدهم، جزء اصلی زمان‌سنجی در دنیای غرب بوده است. اما شاید حالا این سؤال پیش بیاید که نام ماه‌های تقویم غربی از کجا آمده است؟ برای رسیدن به داستان پشت نام‌ها، باید به گذشته برگردیم؛ قبل از اینکه پاپ گریگوری اصلاحات در تقویم ژولیانی را اعلام کند. داستان ما اکنون با رومولوس، پادشاه بزرگ و شاید اسطوره‌های آغاز می‌شود؛ پله رومولوس، بنیانگذار روم.

ژوئن

این ماه به نام الهه جونو، همسر خدای رومی مشتری و الهه ازدواج نامگذاری شد. برخی دیگر ادعا می‌کنند که این نام از iuniores گرفته شده، در زبان لاتین به معنی جوانان است؛ در حالی که برخی از محققان استدلال می‌کنند که این نام از لوکیوس ژونیوس بروتوس، نخستین کنسول روم و رهبر شورشیان علیه سلطنت در ۵۰۹ قبل از میلاد گرفته شده است.

می

به نام مایا، الهه زمین و باروری نامگذاری شده است. برخی از محققان ادعا می‌کنند که این ماه از maiores نامگذاری شده که به زبان لاتین برای بزرگان است.

آوریل

ماه چهارم سال در آغاز تنها ۲۹ روز داشت و در اصلاحات تقویمی که توسط ژولیوس سزار معرفی شد، یک روز اضافی به دست آورد. نام ماه با نام یونانی آفروس (الهه رومی زیبایی، عشق و میل) مرتبط است.

مارس

سومین ماه سال و قبلاً نخستین ماه در تقویم رومی قدیم، به نام مریخ (خدای جنگ رومی)، نامگذاری شده است. مریخ بر اساس داستان‌های باستانی رومی، پدر رومولوس و رموس بود.

فوریه

دومین ماه سال و همچنین کوتاه‌ترین ماه در تقویم توسط پادشاه نوما اضافه شد. این نام از Dies Februatus که با نام Lupercalia نیز شناخته می‌شده گرفته شده است؛ یک جشن رومی برای پاکسازی و دور انداختن ارواح شیطانی.

ژانویه

ظواهر نخستین ماه از تقویم ژولیانی و میلادی است که توسط پادشاه نوما (جانشین رومولوس) حدود ۷۱۳ قبل از میلاد به تقویم رومی اضافه شد اما تا سال ۴۵۰ قبل از میلاد به عنوان نخستین ماه سال شناخته نشد. نام ژانویه از خدای رومی دو چهره یانوس، خدای آغازها و درها گرفته شده است.

سال اعتدالی چیست؟

سال اعتدالی (سال خورشیدی اعتدالی) فاصله زمانی ۲ عبور متوالی خورشید از نقطه اعتدال بهاری است که مبنای گاهشماری خورشیدی قرار می‌گیرد. سال اعتدالی به صورت ۲ سال اعتدالی متغیر یا حقیقی و سال اعتدالی متوسط یا میانگین در نظر گرفته می‌شود. زمان هر سال اعتدالی به دلیل برخی تأثیرات نجومی متغیر است.

سال اعتدالی متغیر

زمان سال اعتدالی به علت برخی تأثیرات نجومی از جمله جاذبه ماه، تغییر سرعت دورانی زمین و حرکت دوران زمین، در هر سال متغیر است که سال اعتدالی متغیر یا حقیقی نام دارد که با محاسبه نسبتاً پیچیده‌تری به دست می‌آید و مبنای آغاز هر سال در گاهشماری هجری خورشیدی است. حداکثر اختلاف سال اعتدالی متغیر با متوسط آن حدود ۲۰ دقیقه است.

سال اعتدالی متوسط

سال اعتدالی متوسط یا میانگین که میانگین زمانی سال اعتدالی متغیر و مبنای واحد سال در گاهشماری‌های خورشیدی است بر اساس مقیاس بین‌المللی صفر ژانویه ۱۹۰۰ میلادی ۳۶۵ روز و ۵ ساعت و ۴۸ دقیقه و ۴۵۶٫۹۷۵ ثانیه است. به طور معمول سال خورشیدی تقویمی یا قراردادی، به صورت ۳۶۵ روز در قالب ۱۲ ماه تشکیل شده است و معمولاً هر ۴ سال و به ندرت ۵ سال یک‌بار به صورت ۳۶۶ روز کیبسه در نظر گرفته می‌شود. محاسبه با دقت بالای سال خورشیدی اعتدالی، نخستین بار توسط گروهی ریاضیدان و اخترشناس که نامدارترین شان حکیم عمر خیام نیشابوری ریاضیدان و شاعر ایرانی در طراحی و اصلاح تقویم ایرانی معروف به جلالی به سفارش ملکشاه سلجوقی برای تعیین اعتدال بهاری جهت محاسبه نوروز در گاهشماری جلالی، دقیق‌ترین گاهشماری جهان و در پی آن توسط دانشمندان بعدی از جمله خواجه نصیرالدین طوسی انجام شد.

سال اعتدالی و تقویمی

بر اساس سال اعتدالی در تقسیم‌بندی تقویم ایرانی، یک سال خورشیدی قراردادی ۳۶۵ روز و ۴ سال و به ندرت ۵ سال کیبسه ۳۶۶ روز، دارای ۴ فصل با نام‌های بهار، تابستان، پاییز، و زمستان است و هر فصل ۳ ماه دارد. هر ماه در نیمه اول سال ۳۱ روزه و در نیمه دوم سال ۳۰ روزه است که ماه آخر، در سال‌های عادی غیر کیبسه ۲۹ روزه است. هر ماه آن تقریباً ۴ هفته و هر هفته ۷ روز متوالی است.

January

February

March

April

May

June

July

August

September

October

November

December

ژوئیه

در اصل Quintilis به معنای پنجمین ماه سال بود و بعد از اضافه شدن ژانویه و فوریه به ماه هفتم تغییر یافت. پس از ترور ژولیوس سزار در سال ۴۴ قبل از میلاد، مجلس سنای روم این ماه را به افتخار او به عنوان ماه تولد نامگذاری کرد.

آگوست

نام قبلی آگوست Sextilis بود که در لاتین ششمین ماه سال بود. این نام بعداً پس از صدور فرمانی از سوی سنای روم مبنی بر نامگذاری ماه به نام آگوستوس سزار تغییر کرد؛ زیرا پیروزی‌های بزرگ او در این ماه به دست آمده بود.

سپتامبر

این کلمه از لاتین Septem به معنای «هفت» گرفته شده است. این ماه در اصل هفتمین ماه در سال رومی قبل از اضافه شدن ژانویه و فوریه توسط پادشاه نوما بود.

اکتبر

در لاتین octo به معنای «هشت» است و اکتبر هشتمین ماه سال قبل از اصلاحات پادشاه نوما بود.

نوامبر

قبل از اضافه شدن ژانویه و فوریه، نوامبر نهمین ماه سال بود که در لاتین به معنای «نه» است.

دسامبر

این نام در زبان لاتین به معنی دهم است. این ماه با موفقیت نام خود را حفظ کرد؛ اگر چه در حال حاضر دوازدهمین ماه در تقویم جولیان و میلادی است.